

ALYTAUS REGIONO PLĖTROS TARYBA

Regiono plėtros taryba, Tvirtovės g. 1 / Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus
elektroninio pristatymo dėžutės adresas 305706507
tel. 8 665 81221, el. p. info@alytausregionas.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305706507

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Kopija:

Lietuvos Respublikos Prezidentui,

Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkui,

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai,

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

DĖL REGIONŲ STIPRINIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2023-2024 METŲ VALSTYBINIŲ KOLEGIJŲ TINKLO STIPRINIMO VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme numatyta Alytaus regiono plėtros tarybai (toliau – Taryba) funkcija – **teikti** Vyriausybės tvirtinamus planavimo dokumentus rengiančioms valstybės institucijoms **pasiūlymus dėl dokumentų, kurių įgyvendinimas gali turėti poveikį regiono plėtrai, projektų, teikiame Tarybos pastabas bei pasiūlymus** dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ projekto (toliau – Projektas).

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) Projekto lydraštyje nurodyta, kad **siūloma reorganizuoti Alytaus kolegiją prijungimo prie Kauno kolegijos būdu**, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas koleginių studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei ir jų atitikčiai Alytaus miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti. Tačiau ne tik kad Projektas **nebuvo pateiktas derinti Tarybai** ar kitoms regiono institucijoms, nors jis neabejotinai turės poveikį regiono plėtrai, **nebuvo atlikta ir regiono įmonių, institucijų, gyventojų apklausa, kad įvertinti jų poreikius ar artimiausius planus, nebuvo rengtas ir investicinis projektas ar galimybių studija, kuri pagrįstų optimalaus reorganizavimo būdo pasirinkimą, ko reikalauja teisėkūros efektyvumo principas. Todėl Tarybai, regiono verslo, švietimo, mokslo atstovams ir visuomenei kyla pagrįstų abejonių, kad ŠMSM siūlomas Alytaus kolegijos reorganizavimo būdas ilgalaikėje perspektyvoje Alytaus regionui turės neigiamos įtakos regiono investiciniam patrauklumui ir skirtumų tarp regiono ir kitų regionų mažinimui.**

ŠMSM lydraštyje teigiama, kad Projektas įgyvendina 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (toliau – Pažangos planas)¹ 3 strateginio tikslo „Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams“ 3.4 uždavinį „Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų“, **tačiau, kaip Alytaus regiono ir jo visuomenės poreikiai buvo nustatyti ar įvertinti – duomenų**

¹ Patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.

nėra. Taip pat, ar Projektas netrukdo įgyvendinti Pažangos plano 7 strateginį tikslą „tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį“, skatinant vietinę bei regioninę plėtrą, nes tolygi, tvari ir skirtumams mažinti skirta šalies regionų plėtra laiduos tvarų visos valstybės vystymąsi ilgalaikėje perspektyvoje – kelia abejonių. Priešingai, ŠMSM siūlomi kolegijų reorganizavimo būdai, leidžia daryti prielaidą, kad tik padidins skirtumus ir atotrūkį tarp regionų. Alytaus kolegiją prijungus prie Kauno kolegijos, yra rizika, kad Kauno kolegija planuodama studijų programas, visų pirma, stengsis atsižvelgti į Kauno regiono poreikius.

Alytaus regionas reguliariai tariaisi su Investuok Lietuvoje ir kitomis institucijomis dėl regiono konkurencingumo, investicinio patrauklumo didinimo ir palankių sąlygų verslo kūrimuisi, plėtrai bei užimtumo didinimui sudarymo, nes tai yra esminės sąlygos užtikrinti regiono plėtrą. Investuok Lietuvoje ekspertų teigimu, svarbiausias kriterijus, užsienio investuotojams renkantys šalį ar regioną savo veiklai, yra kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla. **Todėl mūsų regionas suinteresuotas, kad regiono profesinio ir aukštojo mokyimo įstaigos užtikrintų reikalingų kvalifikacijų darbuotojų parengimą ne tik pagal įsikūrusių viešųjų įstaigų bei investuotojų poreikius, bet ir pagal prognozuojamą potencialią paklausą ar investicijas.** Alytaus regione veikia vienintelė aukštojo mokykla – Alytaus kolegija, kuri prisideda prie investuotojų ir regione veikiančių viešojo sektoriaus institucijų darbuotojų poreikio tenkinimo. Todėl siekiame, kad ji būtų reorganizuota optimaliu būdu, naudingiausiu mūsų regionui.

Š. m. birželio 20 d. inicijavome pasitarimą su ŠMSM, regiono savivaldybių, Alytaus kolegijos, jos tarybos, Klaipėdos universiteto bei Smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos vadovais aptarti ŠMSM pateikto pasiūlymo (Alytaus kolegiją jungti prie Kauno kolegijos) argumentus ir atliktus tyrimus, analizę, įrodančią, kad tai yra Alytaus regionui optimali alternatyva ir tikrai prisidės prie regiono stiprinimo. Susitikime išgirdome, kad skirtingų regionų kolegijų stiprinimo būdus ekspertai vertino pagal skirtingus kriterijus, todėl vieno regiono kolegiją optimalu jungti prie universiteto ir atstumas ar tai, kad kolegines studijas pakeis universitetinės – ne kliūtis, tuo tarpu kitam – mūsų regionui – jungtis prie Klaipėdos universiteto, su kuriuo nustatėme nemažai sąsajų, panašumų bei studijų abiejuose regionuose stiprinimo galimybių, atstumas ir koleginių studijų pakeitimas universitetinėmis, jau tampa esminiais kriterijais, kodėl mūsų regiono siūlymas atmetas, ir pasiūlyta jungtis prie Kauno kolegijos. Kita vertus, ŠMSM ekspertų ir mūsų regiono pasiūlymai tarpusavyje nebuvo lyginti ir vertinti (arba mums tokie vertinimo duomenys nebuvo pateikti), siekiant nustatyti optimalią alternatyvą, kas vėlgi pažeidžia teisėkūros efektyvumo principą.

Įvertinus esamą situaciją ir turimus duomenis, informuojame, kad nepritarime 2023-2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plano projekte numatytai įgyvendinimo priemonei Nr. 1, kur numatyta reorganizuoti Alytaus kolegiją prijungimo prie Kauno kolegijos būdu, nes ŠMSM nepateikė analizės duomenų, kad šis būdas yra optimali alternatyva Alytaus regionui ir kaip tenkins Alytaus regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikius bei lūkesčius, lyginant su Alytaus regiono pateiktu pasiūlymu jungti Alytaus kolegiją prie Klaipėdos universiteto.

Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį, kad mūsų nuomone:

- Parengtas ŠMSM Projektas prieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 54.3 p. nuostatai – „**kolegijos taps regionų katalizatoriais ir pokyčių varikliais.** Skatinsime ir remsime kolegijas savo studijų programomis ir kitomis veiklomis užtikrinti ir inicijuoti regionams reikalingų specifinių pramonės ar verslo sričių vystymą. **Kolegijos bus aktyviai įtrauktos į konkrečių savivaldybių ir regionų plėtros planavimą, ekonomikos stiprinimą.** Peržiūrėsime, kurių krypčių studijas galima vykdyti kolegijų lygmeniu, ir skatinsime, kad išnaudodamos profesinio mokymo bazes, sektorinius praktinio mokymo centrus kolegijos kartu su profesinėmis mokyklomis pradėtų vykdyti trumpąsias studijas (5 ISCED lygmens). **Stiprinsime kolegijų bendradarbiavimą su universitetais rengiant specifinių sričių specialistus.**“

- Parengtas ŠMSM Projektas prieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 171 p. nuostatai – „<<... Skirsime daugiau dėmesio investicijų pritraukimui į regionus, darbo vietų kūrimui, **regionų plėtros tarybas ir vietos bendruomenes įgalindami veikti siekiant geriausių sprendimų savo kraštui.**“

• Parengto Projekto turinys **pažeidžia** šiuos teisėkūros principus: **atvirumo, skaidrumo, objektyvumo, konsultavimosi su visuomene, efektyvumo** („rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos **visos galimos** teisinio reguliavimo **alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų**, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus“). Teisėkūros principų pažeidimas sudaro prielaidą priimtą sprendimą skųsti administraciniam teismui.

Mūsų regionas yra už pokyčius, kuriančius pridėtinę vertę, skatinančius regiono plėtrą, inovacijas, efektyvumą, studijų kokybės gerinimą. Pritariame Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.7.4 veiksmui „Atnaujinti kolegijų tinklą, įvertinus potencialą, nacionalinius ir regioninius ūkio raidos ir darbo rinkos poreikius“, bet siūlome šį veiksmą įgyvendinti atlikus objektyvią ir visapusišką analizę, kad nustatyti potencialą ir regiono poreikius bei perspektyvas.

Prašome Jūsų:

- neskubėti su reforma;
- atlikti kokybišką ir visapusišką reorganizavimo būdų (alternatyvų) ir gautų kolegijų pasiūlymų objektyvų ir vadovaujantis vienodais visiems regionams kriterijais įvertinimą;
- konsultuotis su regiono visuomene ir valdžios institucijomis;
- kolegijų tinklą stiprinti optimaliu būdu, kuris ateityje regionui duotų didžiausią įmanomą naudą, stiprintų regioną, prisidėtų prie skirtumų tarp regionų mažinimo ir atlieptų regiono lūkesčius, poreikius, specifiką.

Režiumuojant tai, kas išdėstyta, **prašome Jus sustabdyti Projekto derinimą arba iš 2023-2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plano projekto pašalinti įgyvendinimo priemonę Nr. 1 ir teisėkūros procedūrą dėl Alytaus kolegijos stiprinimo reorganizavimo optimalaus būdo grąžinti į analizės ir konsultavimosi su visuomene etapą.**

Alytaus regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininkas

Nerijus Cesiulis